

I

(Acte legislative)

DECIZII

DECIZIA NR. 1093/2012/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 21 noiembrie 2012

privind Anul European al Cetățenilor (2013)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 21 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

(1) Uniunea se întemeiază pe valorile indivizibile și universale ale demnității umane, libertății, egalității și solidarității și se bazează pe principiile democrației și statului de drept. Principiile respective sunt fundamentale pentru statele membre în societăți în care prevalează pluralismul, nediscriminarea, toleranța, justiția, solidaritatea și egalitatea între femei și bărbați. Fiecare cetățean al Uniunii deține drepturile prevăzute în Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și ar trebui să se bucure de aceste drepturi.

(2) Tratatul de la Maastricht a introdus, în 1993, noțiunea de „cetățenie a Uniunii”. Tratatul de la Amsterdam din 1999 și Tratatul de la Lisabona din 2009 au consolidat și mai mult drepturile aferente cetățeniei Uniunii. În 2013 se vor împlini 20 de ani de la instituirea cetățeniei Uniunii. Articolul 1 punctul 12 și articolul 2 punctul

34 din Tratatul de la Lisabona (în prezent, articolul 9 din TUE și articolul 20 din TFUE) dispun că fiecare persoană care are cetățenia unui stat membru este cetățean al Uniunii, că cetățenia Uniunii nu înlocuiește cetățenia națională a unui stat membru, ci se adaugă acesteia, și că cetățenii Uniunii au drepturile și obligațiile prevăzute în tratate. Articolul 2 punctul 35 din Tratatul de la Lisabona (în prezent, articolul 21 din TFUE) consacră dreptul la liberă circulație și ședere al cetățenilor Uniunii.

(3) Programul de la Stockholm – O Europă deschisă și sigură în serviciul cetățenilor și pentru protecția acestora ⁽³⁾ plasează cetățeanul în centrul politicilor europene din domeniul libertății, securității și justiției. Acesta își axează acțiunile pe „construirea unei Europe a cetățenilor”, inclusiv prin promovarea drepturilor cetățenilor, în special a dreptului de liberă circulație și a drepturilor care le permit cetățenilor Uniunii să participe în mod activ la viața democratică a Uniunii.

(4) În Rezoluția din 15 decembrie 2010 referitoare la situația drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană (2009) – punerea efectivă în aplicare după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona ⁽⁴⁾, Parlamentul European a invitat Comisia să declare 2013 drept Anul European al Cetățenilor, în scopul de a impulsiona dezbaterile privind cetățenia Uniunii, inclusiv terminologia, conținutul și domeniul de aplicare al acesteia, și de a informa cetățenii Uniunii cu privire la drepturile lor, în special cu privire la noile drepturi care decurg din intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona și cu privire la mijloacele disponibile pentru exercitarea drepturilor respective.

(5) 2013 ar trebui desemnat drept Anul European al Cetățenilor. Un An European al Cetățenilor ar oferi, la momentul potrivit, posibilitatea de sensibilizare a publicului cu privire la drepturile și responsabilitățile aferente cetățeniei Uniunii. Anul European al Cetățenilor ar trebui să urmărească, de asemenea, sensibilizarea cetățenilor în legătură cu drepturile lor care decurg din

⁽¹⁾ JO C 181, 21.6.2012, p. 137.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 23 octombrie 2012 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 13 noiembrie 2012.

⁽³⁾ JO C 115, 4.5.2010, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 169 E, 15.6.2012, p. 49.

calitatea de cetățeni ai Uniunii atunci când își exercită dreptul la liberă circulație și ședere într-un alt stat membru, de exemplu ca studenți, lucrători, persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, voluntari, consumatori, întreprinzători, tineri sau pensionari. În contextul respectiv, sensibilizarea ar trebui integrată sub aspect geografic, demografic și social și ar trebui să se axeze, de asemenea, asupra eliminării obstacolelor care continuă să împiedice exercitarea drepturilor care decurg din calitatea de cetățean al Uniunii. Ar trebui transmis mesajul potrivit căruia cetățenilor Uniunii le revine în mod direct un rol primordial în consolidarea drepturilor respective prin participarea lor la societatea civilă și la viața democratică.

- (6) Pentru a le permite cetățenilor Uniunii să ia decizii în cunoștință de cauză cu privire la posibilitatea de a-și exercita dreptul la liberă circulație, nu este suficientă sporirea gradului de conștientizare cu privire la dreptul respectiv în sine. Este esențial ca cetățenii Uniunii să fie informați corespunzător și despre alte drepturi de care dispun în temeiul legislației Uniunii în situații transfrontaliere. Aceste informații le-ar permite, de asemenea, să se bucure pe deplin de celelalte drepturi, în cazul în care decid să facă uz de dreptul lor la liberă circulație.
- (7) Încă de la introducerea sa în Tratatul de la Roma din 1958 ca una dintre cele patru libertăți fundamentale, dreptul la liberă circulație și ședere a demonstrat valoarea sa ca unul dintre pilonii pentru crearea unei piețe interne în beneficiul economiilor statelor membre și al fiecărui cetățean al Uniunii.
- (8) Dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre este foarte apreciat de către cetățenii Uniunii ca un drept individual de bază legat de cetățenia Uniunii. Ca atare, aceasta demonstrează și promovează o mai bună înțelegere a valorii de integrare europeană, precum și participarea cetățenilor la construirea Uniunii.
- (9) În pofida faptului că dreptul la liberă circulație și ședere este ferm ancorat în legislația primară a Uniunii și este elaborat considerabil în legislația secundară a Uniunii, există încă un decalaj între normele juridice aplicabile și realitatea cu care se confruntă cetățenii în momentul în care încearcă să își exercite respectivele drepturi în practică. Pe lângă incertitudinea referitoare la avantajele mobilității, cetățenii Uniunii resimt prea multe obstacole de ordin practic cu privire la viața și munca într-un alt stat membru.
- (10) În Raportul său privind cetățenia UE din 27 octombrie 2010 intitulat „Eliminarea obstacolelor din calea drepturilor cetățenilor UE”, Comisia a abordat principalele obstacole cu care cetățenii încă se confruntă în viața de zi cu zi în momentul în care încearcă să își exercite drepturile în calitate de cetățeni ai Uniunii, în special în situații transfrontaliere, și a prezentat 25 de acțiuni concrete pentru înlăturarea obstacolelor respective. Unul dintre obstacolele constatate în acest context a fost lipsa de informații. Comisia a concluzionat, în raportul său, că

cetățenii Uniunii nu se pot bucura de drepturile lor deoarece nu le cunosc și și-a anunțat intenția de a intensifica difuzarea de informații pentru cetățenii Uniunii cu privire la drepturile lor, în special în legătură cu dreptul lor la liberă circulație.

- (11) TUE și TFUE acordă fiecărui cetățean al Uniunii dreptul de liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre; dreptul de a vota și de a candida la alegerile pentru Parlamentul European și la alegerile locale din statul membru în care își au reședința, în aceleași condiții ca resortisanții statului respectiv; dreptul de a se bucura, pe teritoriul unei țări terțe în care statul membru ai cărui resortisanți sunt nu este reprezentat, de protecție din partea autorităților diplomatice și consulare ale oricărui stat membru, în aceleași condiții ca și resortisanții statului membru respectiv; dreptul de a adresa petiții Parlamentului European; dreptul de a sesiza Ombudsmanul European; dreptul de a se adresa instituțiilor Uniunii; și alte drepturi din diverse domenii, precum libera circulație a bunurilor și serviciilor, protecția consumatorilor și sănătatea publică, egalitatea de șanse și de tratament, accesul la locuri de muncă și la protecție socială.
- (12) Tratatul de la Lisabona a introdus noi drepturi, îndeosebi inițiativa cetățenilor, prevăzută la articolul 1 punctul 12 și la articolul 2 punctul 37 (articolul 11 din TUE și articolul 24 din TFUE), care permite unui număr de cel puțin un milion de cetățeni dintr-un număr semnificativ de state membre să ceară Comisiei să prezinte o propunere în oricare dintre domeniile de competență ale Uniunii, oferindu-le în acest mod cetățenilor și mai multe posibilități de a se implica în mod activ în viața politică a Uniunii și de a participa în mod direct la dezvoltarea dreptului Uniunii ⁽¹⁾.
- (13) Din 1979, când au avut loc primele alegeri directe, Parlamentul European a exercitat rolul de interfață directă între cetățeni și Uniune. Parlamentul European și membrii săi joacă un rol esențial în comunicarea drepturilor și avantajelor aferente cetățeniei Uniunii, în a conferi preocupărilor cetățenilor Uniunii o importanță maximă în cadrul elaborării politicilor și în promovarea participării active a cetățenilor Uniunii. Sensibilizarea în legătură cu drepturile cetățenilor Uniunii, egalitatea de gen, participarea femeilor și a bărbaților la viața democratică a Uniunii, inclusiv în legătură cu drepturile lor electorale în calitate de alegători și de candidați în statul membru de reședință și în legătură cu domeniul de aplicare al competențelor Parlamentului în procesul legislativ este importantă și din perspectiva alegerilor pentru Parlamentul European din 2014. Impactul unor astfel de acțiuni de sensibilizare ar trebui să fie multiplicat prin strânsa coordonare și prin exploatarea sinergiilor cu acțiunile relevante întreprinse de instituțiile Uniunii, în special de către Parlamentul European, partidele și fundațiile politice europene și de către statele membre în perioada premergătoare alegerilor respective.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 211/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 privind inițiativa cetățenească (JO L 65, 11.3.2011, p. 1).

- (14) În plus, cetățenii Uniunii care ar dori să facă uz de dreptul lor la liberă circulație și ședere ar trebui să fie informați cu privire la drepturile lor de a obține sau păstra drepturile de securitate socială, inclusiv în materie de asistență medicală transfrontalieră, în temeiul normelor Uniunii privind coordonarea sistemelor de securitate socială. Normele respective garantează că nu își vor pierde drepturile de securitate socială atunci când doresc să se deplaseze în Uniune. Pe deasupra, ar trebui să fie informați cu privire la recunoașterea calificărilor lor școlare, universitare și profesionale și cu privire la competențele sociale și civice care fac parte din cadrul european privind „competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții”⁽¹⁾ și care pot să îi pregătească pentru a participa pe deplin la viața civică și să le permită să își exercite drepturile în baza legislației Uniunii.
- (15) Cetățenii Uniunii ar trebui, de asemenea, să fie mai bine informați în legătură cu drepturile lor în calitate de pasageri care călătoresc cu orice mijloc de transport pe teritoriul Uniunii, precum și în legătură cu drepturile lor în calitate de consumatori peste granițe. Dacă cetățenii Uniunii sunt încrezători în faptul că drepturile lor în calitate de consumatori sunt protejate în mod eficient, ei vor fi în măsură să contribuie la dezvoltarea pieței de bunuri și servicii a Uniunii, care-și va atinge în acest mod întregul său potențial într-un mod mai eficace, în avantajul cetățenilor. În mod similar, cetățenii ar trebui să fie mai bine informați cu privire la normele referitoare la siguranța generală a produselor și la supravegherea pieței, astfel încât să fie conștienți de modul în care sănătatea și drepturile lor sunt protejate în întreaga Uniune, în special în caz de amenințări sau riscuri cărora nu le pot face față în calitate de persoane fizice. Mai mult decât atât, este important să se intensifice informarea cetățenilor Uniunii cu privire la drepturile lor la asistența medicală transfrontalieră și la măsurile de însoțire, precum e-sănătatea și telemedicina, astfel încât să poată beneficia pe deplin de asistență medicală sigură și de bună calitate în toate statele membre.
- (16) Prezenta decizie urmărește să contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020, în măsura în care facilitarea liberei circulații a persoanelor și extinderea mobilității lucrătorilor constituie mijloace importante de abordare a consecințelor schimbărilor demografice de pe piața muncii și de creștere a capacității de inserție profesională a persoanelor și a competitivității sectoarelor industriei europene. De asemenea, prezenta decizie are drept obiectiv pe termen lung sprijinirea cercetării și inovării în Uniune, în contextul actual în care ratele șomajului au atins niveluri alarmante în anumite state membre.
- (17) Campaniile de informare, educare și sensibilizare organizate în cadrul Anului European al Cetățenilor ar trebui, de asemenea, să ia în considerare necesitățile unui public mai specific și ale grupurilor vulnerabile. Informațiile ar trebui să fie gratuite și accesibile în toate limbile oficiale ale Uniunii. Ele ar trebui oferite în termeni simpli și în colaborare cu autoritățile locale, regionale și naționale, cu mass-media, societatea civilă și organizațiile neguvernamentale. Diversele părți interesate ar trebui, cu toatele, să ia în considerare inițiative precum concursurile de eseuri și elaborarea unor planuri de acțiune și a unor ghiduri, crearea de forumuri online și organizarea de campanii în școli și universități.
- (18) Rolul activ al cetățenilor Uniunii și al asociațiilor care-i reprezintă ocupă un loc central în funcționarea Uniunii. Articolele 10 și 11 din TUE subliniază importanța democrației participative în toate aspectele sale și rolul jucat de către cetățeni și asociațiile care-i reprezintă în a-și face publice opiniile și în a face schimb de opinii, în toate domeniile de acțiune ale Uniunii. Instituțiile Uniunii ar trebui să promoveze participarea democratică activă la procesul decizional, printr-un dialog deschis, transparent și constant cu societatea civilă, pentru a asigura coerența și transparența acțiunilor Uniunii. Participarea activă a cetățenilor Uniunii ar trebui, de asemenea, facilitată prin accesul la documente și informații și prin buna guvernare și buna administrare.
- (19) Politica din domeniul educației exercită un rol important în informarea cetățenilor, îndeosebi a tinerilor, în legătură cu noțiunea de cetățenie a Uniunii și cu drepturile aferente acesteia. Aceasta poate contribui, de asemenea, la promovarea multilingvismului, la mobilitatea studenților, a cadrelor didactice, a persoanelor care urmează cursuri de formare profesională și a instructorilor acestora și la încurajarea competențelor sociale și civice în conformitate cu cadrul european privind „competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții”, care pot să-i pregătească pentru a participa pe deplin la viața civică și să le permită să își exercite integral drepturile în temeiul legislației Uniunii. Ar trebui să fie posibil să se pună în aplicare măsuri specifice, să se crească gradul de sensibilizare cu privire la posibilitățile de a exercita activități de voluntariat, de a studia în străinătate, de a efectua un stagiu într-un alt stat membru sau de a participa la programele de schimb ale Uniunii din domeniul educației.
- (20) Anul European al Cetățenilor va fi marcat de Raportul Comisiei privind cetățenia UE din 2013, care va detalia progresele realizate de la Raportul Comisiei privind cetățenia UE din 2010 și va propune noi acțiuni pentru a elimina obstacolele care îi împiedică în continuare pe cetățenii Uniunii să-și exercite drepturile. Pe baza raportului respectiv, Consiliul poate adopta dispoziții pentru a consolida și a completa drepturile aferente cetățeniei Uniunii.
- (21) De asemenea, ar trebui ca portalul web multilingv „Europa ta”, care este un sistem de informare de tip „ghișeu unic” cu privire la drepturile cetățenilor și ale întreprinderilor din Uniune, să fie popularizat în rândul cetățenilor Uniunii.

(1) Recomandarea 2006/962/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind competențele fundamentale în procesul de învățare continuă (JO L 394, 30.12.2006, p. 10).

- (22) Centrele de informare „Europe Direct”, care exercită rolul de interfață locală între Uniune și cetățenii săi, ar trebui să acționeze ca parteneri apropiați ai Parlamentului European în cadrul campaniilor de sensibilizare, facilitând dezbaterile locale și regionale cu privire la Uniune, transmițând și distribuind în rândul publicului materiale informative și oferind posibilitatea de a transmite feedback instituțiilor Uniunii.
- (23) Toate inițiativele lansate în scopul și în contextul Anului European al Cetățenilor ar trebui să urmărească stabilirea unei mai bune înțelegeri reciproce între cetățenii Uniunii, instituțiile Uniunii și statele membre. Aceasta presupune creșterea gradului de sensibilizare cu privire la drepturile cetățenilor în rândul personalului autorităților publice, indiferent că este vorba despre autorități de la nivelul Uniunii sau de la nivel național, regional sau local.
- (24) De la înființarea sa, în 1949, Consiliul Europei a jucat un rol de prim-plan în domeniul educațional și cultural, prin promovarea și crearea rețelelor culturale europene și prin dialogul intercultural și promovarea diversității lingvistice. Prin urmare, Uniunea ar trebui să creeze sinergii cu activitatea Consiliului Europei din acest domeniu în ceea ce privește Anul European al Cetățenilor.
- (25) Responsabilitatea principală pentru sporirea nivelului de conștientizare de către cetățeni a drepturilor lor în calitate de cetățeni ai Uniunii revine statelor membre. Aceasta include punerea la dispoziție de informații în legătură cu Uniunea și mediatizarea axată pe anumite grupuri țintă a activităților tuturor instituțiilor Uniunii. Acțiunile la nivelul Uniunii completează acțiunile întreprinse la nivel național, regional sau local, astfel cum s-a subliniat în declarația politică „Parteneriat pentru comunicarea privind Europa”, semnată la 22 octombrie 2008 de către Parlamentul European, Consiliu și Comisie⁽¹⁾. Instituțiile Uniunii și statele membre ar trebui să-și consolideze cooperarea cu mass-media și să se angajeze să-i ofere acesteia informații de înaltă calitate în legătură cu Uniunea.
- (26) În vederea optimizării eficacității și a eficienței activităților avute în vedere pentru Anul European al Cetățenilor, este important să se realizeze o serie de acțiuni pregătitoare pe parcursul anului 2012 în conformitate cu articolul 49 alineatul (6) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene⁽²⁾ (denumit în continuare „regulamentul financiar”).
- (27) Ar trebui să se ia măsurile adecvate pentru a preveni abaterile și fraudele, precum și măsurile necesare pentru a recupera fondurile pierdute, plătite în mod necorespunzător sau utilizate de o manieră incorectă, în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene⁽³⁾ și Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de către Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri⁽⁴⁾ și Regulamentul (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 1999 privind investigațiile efectuate de către Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF)⁽⁵⁾.
- (28) Finanțarea din partea Uniunii pentru alte activități decât cele finanțate în cadrul bugetului pentru Anul European al Cetățenilor poate fi oferită prin intermediul programelor existente ale Uniunii sau prin fondurile structurale, în special programul „Europa pentru cetățeni” 2007-2013 și programul specific „Drepturi fundamentale și cetățenie” 2007-2013 ca parte a programului general „Drepturi fundamentale și justiție”, programul „Învățare pe tot parcursul vieții”, inclusiv programul Erasmus, inițiativa „Tineretul în mișcare” și programul „MEDIA”.
- (29) În beneficiul viitorilor ani europeni, ar trebui pregătită o evaluare aprofundată a măsurilor întreprinse în cadrul Anului European al Cetățenilor. Acest tip de raport ar trebui să includă idei și bune practici în vederea unor acțiuni viitoare având drept scop identificarea celor mai eficiente modalități de a intra în contact cu cetățenii și de a-i angrena, bazându-se la rândul său, atunci când este posibil, pe date cantitative comparabile obținute în urma Anului European al Cetățenilor.
- (30) Întrucât obiectivele Anului European al Cetățenilor, și anume creșterea gradului de sensibilizare și a nivelului cunoștințelor cu privire la drepturile și responsabilitățile aferente cetățeniei Uniunii, pentru a le permite cetățenilor să beneficieze pe deplin de dreptul lor la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre și, în acest context, promovarea exercitării de către cetățenii Uniunii a altor drepturi aferente cetățeniei Uniunii, nu pot fi îndeplinite în suficientă măsură de către statele membre, deoarece necesită parteneriate multilaterale, schimburi transnaționale de informații și acțiuni de sensibilizare și de difuzare a bunelor practici la nivelul Uniunii și, prin urmare, având în vedere dimensiunea Anului European al Cetățenilor, pot fi îndeplinite mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este enunțat la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este stabilit la articolul respectiv, prezenta decizie nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestor obiective,

(1) JO C 13, 20.1.2009, p. 3.
 (2) JO L 248, 16.9.2002, p. 1.

(3) JO L 312, 23.12.1995, p. 1.
 (4) JO L 292, 15.11.1996, p. 2.
 (5) JO L 136, 31.5.1999, p. 1.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Obiect

Anul 2013 este desemnat „Anul European al Cetățenilor”.

Articolul 2

Obiective

(1) Obiectivul general al Anului European al Cetățenilor este de a spori gradul de conștientizare și nivelul cunoștințelor cu privire la drepturile și responsabilitățile legate de cetățenia Uniunii, pentru a le permite cetățenilor să beneficieze pe deplin de dreptul lor la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre. În acest context, Anul European al Cetățenilor va promova, de asemenea, exercitarea de către cetățenii Uniunii a celorlalte drepturi aferente cetățeniei Uniunii.

(2) În temeiul alineatului (1), se disting următoarele obiective ale Anului European al Cetățenilor:

- (a) sensibilizarea cetățenilor Uniunii cu privire la dreptul lor la liberă circulație și ședere pe teritoriul Uniunii și, în acest context, cu privire la toate celelalte drepturi garantate cetățenilor Uniunii, fără discriminare, inclusiv cu privire la dreptul lor de a vota la alegerile locale și europene din orice stat membru în care își au reședința;
- (b) creșterea nivelului de conștientizare în rândurile cetățenilor Uniunii, inclusiv în rândul tinerilor, în legătură cu modul în care aceștia pot beneficia în mod concret de drepturile oferite de Uniune, precum și în legătură cu politicile și programele existente destinate să sprijine exercitarea drepturilor respective;
- (c) stimularea unei dezbateri cu privire la impactul și potențialul dreptului la liberă circulație și ședere, ca aspect inalienabil al cetățeniei Uniunii, în vederea stimulării și consolidării participării civice și democratice active a cetățenilor Uniunii, îndeosebi la forumurile civice consacrate politicilor Uniunii și la alegerile pentru Parlamentul European, consolidând în acest mod coeziunea socială, diversitatea culturală, solidaritatea, egalitatea dintre femei și bărbați, respectul reciproc și formarea unui sentiment al unei identități europene comune în rândurile cetățenilor Uniunii, pe baza valorilor fundamentale ale Uniunii, înscrise în TUE și TFUE și, de asemenea, în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Articolul 3

Inițiativele implicate

(1) Măsurile care trebuie luate pentru a fi atinse obiectivele stabilite la articolul 2 pot include următoarele inițiative organizate la nivelul Uniunii, la nivel național, regional sau local:

- (a) inițierea de campanii de informare, mediatizare, educare și sensibilizare destinate publicului larg și unui public mai specific;
- (b) schimbul de informații și schimbul de experiență și de bune practici între autoritățile Uniunii, autoritățile naționale, regionale și locale și alte organizații publice și ale societății civile;
- (c) organizarea de conferințe, audieri, inclusiv prin intermediul internetului, și a altor evenimente care să promoveze dezbateri și să sensibilizeze opinia publică cu privire la importanța și beneficiile dreptului la liberă circulație și ședere și, la un nivel mai general, cu privire la noțiunea de cetățenie a Uniunii și la drepturile aferente acesteia;
- (d) utilizarea actualelor instrumente participative multilingve pentru a stimula implicarea activă a organizațiilor societății civile și a cetățenilor la Anul European al Cetățenilor, inclusiv a unor instrumente ale democrației directe, precum inițiativa cetățenilor și consultările publice;
- (e) consolidarea rolului și vizibilității instrumentelor existente pentru informarea cetățenilor, inclusiv a instrumentelor moderne de tehnologie a informației și comunicațiilor, precum centrele multilingve de informare „Europe Direct” și portalul web „Europa ta” ca elemente esențiale ale unui sistem de informare de tip „ghișeu unic” privind drepturile cetățenilor Uniunii;
- (f) consolidarea rolului și vizibilității instrumentelor de soluționare a problemelor, precum SOLVIT, cu scopul de a le permite cetățenilor Uniunii să își utilizeze și să își apere mai bine drepturile în temeiul dreptului Uniunii;
- (g) informarea cetățenilor Uniunii în legătură cu Comisia pentru petiții a Parlamentului European și cu Ombudsmanul European, pentru a le permite să utilizeze într-un mod mai eficace dreptul Uniunii și să-și apere drepturile de care beneficiază în temeiul acestuia; precum și
- (h) promovarea Raportului privind cetățenia UE, care trebuie să se bazeze pe o dezbateră aprofundată și pe contribuții active din partea cetățenilor și a părților interesate și care trebuie să identifice alte obstacole din cauza cărora cetățenii Uniunii nu-și pot exercita pe deplin drepturile aferente cetățeniei Uniunii și să promoveze strategii adecvate în vederea eliminării obstacolelor respective.

(2) Detaliile inițiativelor menționate la alineatul (1) sunt prezentate în anexă.

(3) Comisia și statele membre pot identifica alte activități care ar putea să contribuie la atingerea obiectivelor Anului European al Cetățenilor prevăzute la articolul 2 și să permită utilizarea numelui Anului European al Cetățenilor pentru promovarea activităților respective, atât timp cât acestea contribuie la atingerea obiectivelor în cauză.

(4) În contextul inițiativelor organizate în cadrul Anului European al Cetățenilor, se acordă o atenție deosebită identificării obstacolelor în calea exercitării drepturilor de către cetățenii Uniunii și promovării modalităților și strategiilor adecvate de eliminare a obstacolelor respective, precum și promovării înțelegerii interculturale a discriminării și combaterii acesteia. Prin urmare, trebuie stabilite sinergii între inițiativele respective și instrumentele și programele existente din domeniile drepturilor fundamentale, drepturilor cetățenilor, ocupării forței de muncă și afacerilor sociale, educației și culturii.

Articolul 4

Coordonarea și punerea în aplicare la nivelul Uniunii

(1) Comisia cooperează strâns cu statele membre, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social European și cu Comitetul Regiunilor, precum și cu autoritățile locale și regionale și cu organismele și asociațiile care reprezintă interesele locale și regionale.

(2) Comisia convoacă reuniuni ale reprezentanților organizațiilor europene sau ale societății civile sau ai organismelor active în domeniul cetățeniei și care apără drepturile cetățenilor sau promovează educația și cultura, precum și ale altor părți interesate pentru a sprijini Comisia în punerea în aplicare a Anului European al Cetățenilor la nivelul Uniunii.

(3) Comisia se străduiește să valorifice sinergiile ce pot fi create între diferiți ani europeni tematici, evaluând realizările, monitorizând lacunele persistente și oferind, după caz, date statistice, astfel încât să asigure punerea în practică în mod eficace a obiectivelor anilor europeni.

(4) Comisia asigură punerea în aplicare a prezentei decizii la nivelul Uniunii.

Articolul 5

Dispoziții financiare

(1) Pentru măsurile la nivel de Uniune prevăzute în partea A a anexei, se încheie un contract de achiziții publice sau se acordă subvenții finanțate din bugetul general al Uniunii Europene.

(2) Măsurile la nivel de Uniune descrise în partea B a anexei pot fi subvenționate din bugetul general al Uniunii Europene.

Articolul 6

Cooperarea internațională

În contextul Anului European al Cetățenilor, Comisia poate coopera cu organizațiile internaționale adecvate, îndeosebi cu Consiliul Europei.

Articolul 7

Protejarea intereselor financiare ale Uniunii

(1) Comisia se asigură că, atunci când acțiunile finanțate în temeiul prezentei decizii sunt puse în aplicare, interesele financiare ale Uniunii sunt protejate prin aplicarea de măsuri preventive împotriva fraudei, corupției și oricărui altor activități ilegale, prin verificări eficace și prin recuperarea sumelor plătite necuvenit și, în cazul în care se constată nereguli, prin aplicarea de sancțiuni eficace, proporționale și cu efect de descurajare. Comisia poate efectua controale și verificări la fața locului în temeiul prezentei decizii, în conformitate cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96. Dacă această măsură este necesară, anchetele sunt efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1073/1999.

(2) În ceea ce privește acțiunile Uniunii finanțate în temeiul prezentei decizii, prin neregulă, în sensul articolului 1 alineatul (2) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95, se înțelege orice încălcare a unei dispoziții a dreptului Uniunii sau orice neexecutare a unei obligații contractuale rezultate dintr-un act sau orice omisiune a unui agent economic care are sau ar putea avea drept efect prejudicierea, printr-o cheltuială nejustificată, a bugetului general al Uniunii.

(3) Comisia reduce, suspendă sau recuperează suma asistenței financiare acordate pentru o acțiune, în cazul în care constată nereguli, în special nerespectarea dispozițiilor prezentei decizii, ale deciziei individuale sau ale contractului prin care se acordă ajutorul financiar în cauză, sau în cazul în care se constată că, fără a se fi cerut aprobarea Comisiei, acțiunea a făcut obiectul unei modificări semnificative care contravine naturii sale sau condițiilor de punere în aplicare a acesteia.

(4) În cazul în care nu au fost respectate termenele sau în cazul în care numai o parte din asistența financiară alocată este justificată prin progresul realizat în punerea în aplicare a unei acțiuni, Comisia solicită beneficiarului să-i prezinte observațiile într-un termen specificat. Dacă beneficiarul nu furnizează un răspuns satisfăcător, Comisia poate anula restul asistenței financiare și poate solicita rambursarea sumelor deja plătite.

(5) Orice sumă plătită în mod nejustificat se rambursează Comisiei. La sumele nerestituite la timp în condițiile stabilite prin regulamentul financiar se adaugă dobânzi.

Articolul 8

Monitorizare și evaluare

Până la 31 decembrie 2014, Comisia prezintă un raport Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor cu privire la punerea în aplicare, rezultatele și evaluarea globală a inițiativelor prevăzute în prezenta decizie. Raportul respectiv constituie baza pentru viitoarele politici, măsuri și acțiuni ale Uniunii din acest domeniu. Pe baza experienței Anului European al Cetățenilor, raportul respectiv prezintă, de asemenea, idei și bune practici referitoare la modalități mai eficiente de informare a cetățenilor cu privire la drepturile lor, chiar și după sfârșitul Anului European al Cetățenilor.

Articolul 9

Intrare în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 10

Destinatari

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 21 noiembrie 2012.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

A. D. MAVROYIANNIS

ANEXĂ

MĂSURI MENȚIONATE LA ARTICOLUL 3

Ca principiu director, punerea în aplicare a Anului European al Cetățenilor se va construi în jurul unei ample campanii de informare la nivelul Uniunii, care poate fi completată prin acțiunile statelor membre. Acțiunile Uniunii și cele naționale pot, de asemenea, să implice societatea civilă, care deține o experiență substanțială în domeniul în cauză, și alte părți interesate, cu scopul de a obține participarea tuturor părților-cheie. Punerea în aplicare se va efectua cu ajutorul următoarelor măsuri:

A. INIȚIATIVE DIRECTE ALE UNIUNII

Finanțarea se va efectua sub formă de achiziții directe de bunuri și de servicii în condițiile contractelor-cadru existente. O parte din finanțare poate fi alocată pentru furnizarea de servicii lingvistice (traducere, interpretare, informare multilingvă, limbajul prin semne și Braille).

Campanii de informare și promovare care includ:

- producerea și difuzarea de materiale audiovizuale și scrise care reflectă mesajele menționate la articolul 2;
- desfășurarea de evenimente de mare vizibilitate și organizarea de forumuri pentru schimburi de experiență și de bune practici;
- adoptarea de măsuri destinate difuzării rezultatelor și sporirii vizibilității programelor, a acțiunilor și a inițiativelor Uniunii, care contribuie la realizarea obiectivelor Anului European al Cetățenilor;
- înființarea unui site internet de informații pe Europa (http://europa.eu/index_ro.htm) care este dedicat acțiunilor puse în aplicare în contextul Anului European al Cetățenilor;
- includerea unor informații privind Anul European al Cetățenilor în buletinele informative, broșurile, materialul informativ și site-urile instituțiilor de învățământ și ale asociațiilor, ale organizațiilor neguvernamentale și ale sindicatelor.

B. COFINANȚAREA INIȚIATIVELOR UNIUNII

Programele Uniunii, cum ar fi Programul „Europa pentru cetățeni” 2007-2013, ar putea fi utilizate pentru cofinanțarea unor activități desfășurate în cadrul Anului European al Cetățenilor. Alte programe, precum programul specific „Drepturi fundamentale și cetățenie” 2007-2013, ca parte a programului general „Drepturi fundamentale și justiție”, vor oferi informații despre drepturile cetățenilor Uniunii cu titlu de criteriu prioritar pentru proiecte.

C. INIȚIATIVE CARE NU BENEFICIAZĂ DE NICIUN SPRIJIN FINANCIAR DIN PARTEA UNIUNII

Uniunea va acorda sprijin nefinanciar, inclusiv autorizarea în scris pentru utilizarea etichetei, după ce aceasta a fost concepută, și a altor materiale asociate Anului European al Cetățenilor, unor inițiative întreprinse de organizații publice sau private, în măsura în care acestea pot furniza Comisiei garanții că inițiativele respective sunt sau vor fi întreprinse în cursul anului 2013 și pot contribui semnificativ la realizarea obiectivelor Anului European al Cetățenilor.
